

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ Τ.Θ.1379

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

Καβάλα, 3 Νοεμβρίου 2011

Αριθ. Πρωτ: 916

Προς: -κ. Άρη Γιαννακίδη
Περιφερειάρχη Α.Μ.Θ.
-κ. Ούστογλου Γεώργιο
Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενούς τομέα

Κοιν.: -Επιτροπή Πρωτογενούς Τομέα
Περιφέρειας Α.Μ.Θ.
- Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
- Εξαγωγικοί φορείς Καβάλας-Ξάνθης
- Γεωτεχνικοί Περιφερειακοί Σύμβουλοι

Θέμα: «Αναγκαιότητα άμεσης παρέμβασης της Περιφέρειας ΑΜΘ για την καταπολέμηση του εντόμου *Metcalfa pruinosa* στην καλλιέργεια της ακτινιδιάς.»

Συνημμένα: Το από 4/3/2011 Δελτίο Τύπου με τα αποτελέσματα της ημερίδας.
Υπ. αριθμ. Πρωτ. 629/26-07-2011 έγγραφο αίτημα μας προς το ΥΠΑΑΤ.
Φυλλάδιο του Ινστιτούτου Προστασίας Φυτών Θεσ/νίκης με πειραματικά δεδομένα καταπολέμησης του εντόμου.

Το παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, εντόπισε έγκαιρα το πρόβλημα που προκλήθηκε (κυρίως) στην καλλιέργεια της ακτινιδιάς αλλά και σε άλλες καλλιέργειες από την εισβολή του εντόμου *Metcalfa pruinosa* (Say) (Hemiptera: Flatidae) στην περιοχή μας. Προκειμένου να σας θέσουμε υπόψη σας αναλυτικά το πρόβλημα στις πραγματικές του διαστάσεις και ως εκ τούτου την αναγκαιότητα καταπολέμησης του εντόμου, θα πρέπει πρώτα να σας παραθέσουμε ορισμένα στοιχεία της βιολογίας του εντόμου που το καθιστούν τον σοβαρότερο εχθρό της καλλιέργειας της ακτινιδιάς στην περιφέρειά μας.

Γενικά στοιχεία: Το έντομο *Metcalfa pruinosa* είναι Ημίπτερο-Ομόπτερο της οικογένειας των Flatidae. Οι προνύμφες του εντόμου και τα ενήλικα απομυζούν τους χυμούς των φυτών προκαλώντας συμπτώματα, όπως είναι η πρόωρη πτώση των φύλλων και η καταστροφή των οφθαλμών των φυτών. Εκτός όμως από τα πιο πάνω συμπτώματα που προκαλεί το έντομο, η παρουσία του συνοδεύεται και από την παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων μελιτωμάτων πάνω στα κλαδιά, στους καρπούς και στα φύλλα των φυτών, όπου αναπτύσσεται το «σύμπλοκο» των μυκήτων της καπνιάς (χαρακτηριστικό το μη αναστρέψιμο μαύρισμα των καρπών και φύλλων). Τα προσβεβλημένα φυτά εξαιτίας της καπνιάς είναι μαυρισμένα, έχουν καχεκτική όψη και παράγουν προϊόντα υποβαθμισμένης ποιότητας, τα οποία είναι μη εμπορεύσιμα. Κάθε προσπάθεια καθαρισμού του, είτε αποτυγχάνει, είτε υποβαθμίζει την ποιότητα αλλά και την διατηρησιμότητα των καρπών της ακτινιδιάς αυξάνοντας παράλληλα το κόστος συσκευασίας και μεταχείρισης.

Βιολογία του εντόμου: Το *M. pruinosa* έχει μία γενεά το χρόνο και διαχειμάζει στο στάδιο του αυγού στις σχισμές του φλοιού των δένδρων και των θάμνων ξενιστών του. Η εναπόθεση αυγών και γενικότερα η δραστηριοποίηση του εντόμου ευνοείται σε περιβάλλοντα αυξημένης σχετικής υγρασίας όπως έχουμε στην αρδευόμενη πεδιάδα του Νέστου (Π.Ε. Καβάλας και Ξάνθης).

Διάδοση και φυτά ξενιστές. Το *M. pruinosa* στην Ελλάδα εμφανίστηκε πρώτη φορά το 2002 στην Πρέβεζα σε καλλιέργειες ελιάς και εσπεριδοειδών. Σήμερα έχει επεκταθεί στο μεγαλύτερο μέρος της ηπειρωτικής Ελλάδας προκαλώντας ζημιές σε πληθώρα φυτών ξενιστών πολλά από τα οποία είναι καλλιεργούμενα. Στη χώρα μας το *M. pruinosa* έχει ως ξενιστές περισσότερα από 40 είδη φυτών, τα οποία κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες:

Πίνακας. Φυτά ξενιστές του *M. pruinosa* στην Ελλάδα (σε αλφαβητική σειρά)

Οπωροφόρα	Αβοκάντο, ακτινίδιο , αμπέλι, αχλαδιά, βερικοκιά, δαμασκηλιά,
δέντρα & αμπέλι	ελιά, εσπεριδοειδή, καρυδιά, μηλιά, ροδακινιά, συκιά, φουντουκιά
Καλλωπιστικά	Αγγελική, αζαλέα, βιμπούρνο, βιγόνια, γαρδένια, γιασεμί, δάφνη,
δένδρα, θάμνοι &	ιβίσκος, ίον, ιπποκαστανιά, λιγούστρο, μανόλια, μαργαρίτα,
ποώδη	μενεξές, μουριά, ντάλια, ορτανσία, πλάτανος, πικροδάφνη, τίλιο, τριανταφυλλιά
Αυτοφυή φυτά &	Αυτοφυή Graminaceae, Labiatae, Compositae & Cruciferae.
ζιζάνια	Αγριομάρουλο, βάτος, τσουκνίδα

Η «πολυφαγία» του εντόμου αποτελεί και έναν από τους λόγους που καθιστούν δύσκολη τη χημική καταπολέμηση του εντόμου όπως αναλύουμε παρακάτω.

Φυσικοί εχθροί του *M. pruinosa*. Από έρευνα του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου έχει βρεθεί ότι το *M. pruinosa* πλαισιώνεται από ικανό αριθμό θηρευτικών εντόμων που ανήκουν στις οικογένειες των Chrysopidae, Anthocoridae και Coccinellidae. Εκτός από αυτά, υπάρχει και το Υμενόπτερο ***Neodryinus typhlocybae*** Ashm., ιθαγενές της Αμερικής, το οποίο εκτρέφεται στην Ιταλία μαζικά, συμμετέχει δε ενεργά στο βιολογικό έλεγχο του *M. pruinosa* (πρόκειται για το σπουδαιότερο φυσικό εχθρό του εντόμου με διπλή δραστηριότητα τόσο ως αρπακτικό όσο και ως παρασιτοειδές).

Καταπολέμηση. Η αντιμετώπιση του *M. pruinosa* με την κλασική χημική μέθοδο είναι δύσκολη υπόθεση, αφενός διότι το έντομο είναι πολυφάγο που με ευκολία «κινείται» μεταξύ των πολλών ξενιστών του και αφετέρου διότι το σώμα του καλύπτεται με κηρώδεις υδρόφοβες ουσίες, οι οποίες το προστατεύουν από πολλά εντομοκτόνα. Ειδικότερα η καταπολέμηση του στις δενδρώδεις καλλιέργειες παρουσιάζει μία επιπλέον δυσκολία καθότι μαζί με τους οπωρώνες, θα πρέπει να καλυφθούν ευρύτερες επιφάνειες οι οποίες βρίσκονται πέριξ των οπωρώνων καλυμμένες με αυτοφυή βλάστηση και ζιζάνια, στα οποία φιλοξενείται ο πληθυσμός που μετακινήθηκε την άνοιξη. Έτσι η χημική καταπολέμηση, θεωρείται συμπληρωματικό μέτρο καθώς δεν δύναται, από μόνη της, να προσφέρει για ικανοποιητικά χρονικά διαστήματα, επαρκή προστασία από τις προσβολές και τις συνέπειες τους αφού τα άτομα του εντόμου μετακινούνται από αφέκαστες περιοχές που αναπόφευκτα υπάρχουν προς τον οπωρώνα και επαναλαμβάνουν νέους κύκλους προσβολών. Συνέπεια αυτού, οι επανειλημμένες εφαρμογές εντομοκτόνων από τους παραγωγούς (πέραν του υψηλού κόστους) επιβαρύνουν το τελικό προϊόν με υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων αν υπερβούν τα όρια εξαιτίας της πίεσης των νέων κύκλων προσβολών, που περιγράφηκαν πιο πάνω. Σ' αυτό οφείλουμε να συνυπολογίσουμε ότι δεν υπάρχουν εγκεκριμένα εντομοκτόνα για την καταπολέμηση του εντόμου αυτού στην ακτινιδιά και ως συνέπεια απαιτούνται νέες εγκρίσεις. Οπότε συμπερασματικά καθίσταται προφανής ο συνολικός κίνδυνος για τις εξαγωγές του προϊόντος. Για αυτό το λόγο και οι Οργανώσεις Παραγωγών (ομάδες παραγωγών) της σχετικής Κ.Ο.Α. που ασχολούνται με το ακτινίδιο στην περιοχή μας, προσφεύγουν,

κάθε χρόνο, στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ζητώντας να χορηγηθεί κατ' εξαίρεση άδεια χρήσης ορισμένων εντομοκτόνων για την καταπολέμηση του εντόμου (τα οποία έχουν άδεια χρήσης σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και αναγνωρισμένα όρια MRLS) παρά τον συμπληρωματικό χαρακτήρα που έχει το μέτρο όπως παρατέθηκε παραπάνω.

Στο σημείο αυτό οφείλουμε και πρέπει να τονίσουμε το γεγονός ότι η καλλιέργεια της ακτινιδιάς αποτελεί μια δυναμική εξαγωγίμη καλλιέργεια στην Περιφέρεια μας με έκταση μόνο για την περιοχή του Νέστου που ξεπερνάει τα 10.000 στρέμματα και δυναμικό παραγωγής άνω των 50.000 τόνων. Στην παραγωγή και εμπορία του ακτινιδίου δραστηριοποιείται πληθώρα Οργανώσεων Παραγωγών με εγκαταστάσεις συσκευαστηρίων και εξοπλισμό, τον οποίο προμηθεύτηκαν υλοποιώντας σημαντικά προγράμματα επενδύσεων. Να σημειωθεί επίσης η εξειδίκευση του εξοπλισμού στο συγκεκριμένο προϊόν καθώς και ότι απασχολείται (πέραν των παραγωγών) μεγάλος αριθμός εργαζομένων από την ευρύτερη περιοχή. Ως εκ τούτου τα οφέλη από την καλλιέργεια αυτή είναι πολλαπλά τόσο με το συνάλλαγμα που «έρχεται» στη χώρα μας και στην περιφέρειά μας ειδικότερα από τις εξαγωγές που πραγματοποιούνται, η απασχόληση που εξασφαλίζεται από τις θέσεις εργασίας (μάλιστα σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα μας) αλλά και ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας που παρέχεται σε άλλους τομείς της οικονομίας (π.χ. κατασκευές, μεταφορές, εισροές κ.λπ).

Κορυφαίας σημασίας είναι η επισήμανση ότι η «βιολογική» καταπολέμηση του *M. pruinosa* είναι εφαρμόσιμη στην πράξη με μεγάλο βαθμό επιτυχίας, καθόσον γύρω από το έντομο υπάρχει μεγάλος αριθμός ωφελίμων οργανισμών που συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση. Οι ωφέλιμοι αυτοί οργανισμοί δεν υφίστανται στο αγροτικό οικοσύστημα της περιοχής μας λόγω της πρόσφατης εισαγωγής του *M. pruinosa*. Μεταξύ των ωφελίμων αυτών εντόμων, σημαντικός είναι ρόλος που μπορεί να επιτελέσει το *Neodryinus typhlocybae*, το οποίο με τη διπλή ιδιότητα του, τόσο ως αρπακτικού όσο και ως παρασιτοειδούς, συμβάλει δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για τον επιτυχή και σταδιακά πλήρη έλεγχο των πληθυσμών του συγκεκριμένου επιβλαβούς εχθρού της ακτινιδιάς. Το έντομο αυτό (όπως αναφέρθηκε) δεν υπάρχει στη χώρα μας και θα πρέπει να εισαχθεί και να εξαπολυθεί μαζικά ώστε εγκαθιστάμενο στο τοπικό αγροτικό οικοσύστημα, να επιτύχει, σταδιακά τον έλεγχο του πληθυσμού της *M. pruinosa*. Υπάρχουν πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες

έχουν καταφέρει να περιορίσουν το έντομο *M. pruinosa* με την εξαπόλυση του συγκεκριμένου φυσικού εχθρού (*Neodryinus typhlocybae*), ενώ και στην Ελλάδα έχουν πραγματοποιηθεί πειραματικές εξαπολύσεις με πολύ καλά αποτελέσματα. Το πιο κοντινό παράδειγμα μας στη βιολογική καταπολέμηση του *M. pruinosa* είναι στην περιοχή του «Αι Γιάννη» του Ν. Σερρών, όπου πρόκειται για μια κατοικημένη τουριστική περιοχή με πλατάνια τα οποία μαστίζονταν από το συγκεκριμένο έντομο *M. pruinosa*. Στο συγκεκριμένο χώρο δεν μπορούσε να εφαρμοστεί χημική καταπολέμηση, οπότε ο Δήμος Σερρών ανέλαβε την πρωτοβουλία να εισαγάγει το *Neodryinus typhlocybae* και έτσι πέτυχε την καταπολέμηση του εντόμου.

Ενέργειες του Παραρτήματος μας για το πρόβλημα

Το παράρτημα μετά από εισηγήσεις μελών του δραστηριοποιήθηκε και εστίασε την προσοχή του στην αντιμετώπιση του εντόμου. Στις 3 Μαρτίου ε.ε. διοργανώσαμε ενημερωτική ημερίδα για την αντιμετώπιση του εντόμου με ομιλητές καταξιωμένους συναδέλφους εντομολόγους από τα εργαστήρια Γεωπονικών Πανεπιστημίων και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (ΕΘΙΑΓΕ), οι οποίοι έχουν ήδη μελετήσει το έντομο και έχουν συμμετάσχει σε σχετικά ερευνητικά προγράμματα, τα οποία επιβεβαίωσαν, μεταξύ άλλων, το συμπέρασμα ότι: επιβάλλεται η μαζική εισαγωγή του *Neodryinus typhlocybae* στις περιοχές όπου υφίσταται έντονο πρόβλημα εξαιτίας του *M. pruinosa*, για την καταπολέμηση του εντόμου.

Συνημμένα σας παραθέτουμε το Δελτίο Τύπου, όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα εκείνης της ημερίδας, ενώ επιπλέον πληροφορίες από τις εισηγήσεις των ομιλητών μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του παραρτήματος μας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.geotee-anmak.gr/default.asp?contentID=61>. Αξίζει να αναφερθεί συμπληρωματικά ότι η συγκεκριμένη ημερίδα είχε πολύ μεγάλη επιτυχία και αυτό το αποδεικνύει η μαζική προσέλευση των παραγωγών ακτινιδίου (250 άτομα), η οποία σχετίζεται ευθέως με την απελπιστική κατάσταση, στην οποία έχουν περιέλθει πολλοί παραγωγοί από τις ζημιές του εντόμου.

Κατά τη φετινή χρονιά το πρόβλημα ήταν εντονότερο και οι ζημιές που προκλήθηκαν μεγαλύτερες. Εκτιμάται ότι, ενώ το 2010 οι ζημιές κυμαίνονταν στο επίπεδο του 20% (Μ.Ο.) της παραγωγής, το 2011 οι ζημιές υπερέβησαν το 30%

(Μ.Ο.), με ορισμένους παραγωγούς να καταγράφουν ζημιές σε επίπεδα της τάξης του 80%.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της φετινής καλλιεργητικής περιόδου πολλοί συνάδελφοι αλλά και παραγωγοί καθώς και διοικήσεις Ο.Π. παρακολουθώντας την δυσμενή εξέλιξη των προσβολών του εντόμου, ζήτησαν και πάλι τη συνδρομή του Επιμελητηρίου μας. Η συνδρομή που μας ζητήθηκε περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, την υποβολή αίτησης προς το ΥΠΑΑΤ για την επίσπευση της διαδικασίας προκειμένου να αξιολογηθεί το αίτημά τους για την κατ' εξαίρεση έγκριση χρήσης για 120 μέρες ορισμένων εντομοκτόνων που καταπολεμούν το *M. Pruinosa*. Ανάλογη άδεια είχε χορηγηθεί για το 2010 αλλά για το 2011 καθυστέρωσε η χορήγηση αυτής, κινδυνεύοντας πολλοί παραγωγοί να χάσουν τη σοδειά τους. Συνημμένα σας υποβάλουμε το σχετικό έγγραφο αίτημα που συντάξαμε προς το Υπουργείο.

Παράλληλα και με τα περιορισμένα οικονομικά των Ο.Π. της περιοχής του Νέστου και με τη συνεργασία Γεωπόνων, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα, έγινε πιλοτικά μια εξαπόλυση εντόμων του *N. typhlocybae* για την καταπολέμηση του *M. pruinosa* με τη χρήση 2 κυψελών εκτροφής που αγοράστηκαν από την Ιταλία. Αν και η προσπάθεια αυτή ήταν επιτυχής δεν μπορούμε να περιμένουμε σημαντικά αποτελέσματα αν η προσπάθεια αυτή δεν επαναληφθεί σε μεγαλύτερη κλίμακα για να καλυφθεί σταδιακά η περιοχή με την εγκατάσταση του εντόμου. Αυτονόητα, η εξαπόλυση του παραπάνω ωφέλιμου εντόμου θα αποτρέψει τις προσβολές του *M. pruinosa* και σε άλλες καλλιέργειες.

κ. Περιφερειάρχα,

από τα ανωτέρω και από τα συνημμένα καθίσταται προφανής η ανάγκη για μαζική εξαπόλυση του φυσικού εχθρού *N. typhlocybae* εναντίον του *M. pruinosa* που μαστίζει την καλλιέργεια της ακτινιδιάς της περιφέρειας μας, ώστε να επιτύχουμε την αποτελεσματική και διαρκή καταπολέμηση του εντόμου, προστατεύοντας έτσι μια δυναμική καλλιέργεια της περιοχής μας, το εισόδημα των παραγωγών, τη βιωσιμότητα της καλλιέργειας και διασφαλίζοντας παράλληλα την ασφάλεια του παραγόμενου προϊόντος στο διηνεκές. Έτσι, θα συνεχιστεί η οικονομικά αποδοτική παρουσία του ακτινιδίου της περιοχής μας στις Ευρωπαϊκές αγορές βελτιώνοντας σημαντικά το βιοτικό επίπεδο σημαντικών περιοχών της Περιφέρειας μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΕΩΠΟΝΩΝ Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ

Βενιζέλου 55 - Καβάλα 65 403

Τηλ. 2510 222942 - Fax. 2510 231505

Πληροφορίες:

Μυστακίδης Ζαφείρης

6932-901030, 2592-041416

zafmis@gmail.com

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

BENIZELOY 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ Τ.Θ.1379

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Σύλλογος Γεωπόνων Ν. Καβάλας, σε συνεργασία με το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία στην κατάμεστη αίθουσα (250 άτομα) του Δημοτικού Αμφιθέατρου της Χρυσούπολης στις 3 Μαρτίου 2011, ενημερωτική ημερίδα για Γεωτεχνικούς και Αγρότες σχετικά με το εντεινόμενο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η καλλιέργεια της ακτινιδιάς από τις προσβολές του εντόμου *Metcalfa pruinosa*. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα δυναμική καλλιέργεια για την περιοχή μας, η οποία αφήνει κατά κανόνα ικανοποιητικό εισόδημα στον παραγωγό και παράλληλα απασχολεί μεγάλο αριθμό προσωπικού τόσο στο χωράφι όσο και στα συσκευαστήρια των ομάδων παραγωγών – εξαγωγέων. Η έκταση της αυτή την στιγμή για την περιοχή της Καβάλας ανέρχεται περίπου στα 8.500 στρέμματα με αυξητική τάση και παράγεται ως επί το πλείστον πιστοποιημένο και άριστης ποιότητας προϊόν.

Όσον αφορά το περιεχόμενο των εισηγήσεων παρουσιάστηκε συγκεκριμένα η βιολογία και οι ξενιστές του εντόμου, ο τύπος των ζημιών που προκαλεί με την ποιοτική υποβάθμιση των καρπών και την εξασθένηση των φυτών. Επισημάνθηκαν ακόμα οι περιοχές υψηλού κινδύνου όπου παρουσιάζονται τα εντονότερα προβλήματα και είναι αυτές κοντά σε ποτάμια, ρεματιές και παρόχθιες γενικά περιοχές με υδροχαρή βλάστηση.

Αναφορικά με την καταπολέμηση του εντόμου, παρουσιάστηκαν τα πειραματικά αποτελέσματα της καταπολέμησης του εντόμου σε ακτινιδιές στην περιοχή της Πιερίας και σε αμπέλια στην περιοχή της Γουμένισσας. Τονίστηκε δε ιδιαίτερα η ανάγκη κατάρτισης ενός σχεδίου καταπολέμησης του εντόμου σε μια

ευρύτερη περιοχή, όπως η δικιά μας, το οποίο θα είναι συνδυασμός χημικής και βιολογικής καταπολέμησης μέχρι να επέλθει ισορροπία και να εξασφαλιστεί μόνιμος βιολογικός έλεγχος του επιβλαβούς εντόμου. Κρίνεται επίσης απαραίτητη για την περιοχή μας η εξαπόλυση του φυσικού εχθρού της *Metcalfa pruinosa* (*Neodryinus typhlogybae*) και προς αυτή την κατεύθυνση θετικές είναι οι πρωτοβουλίες τοπικών φορέων της περιοχής μας (ΕΑΣ Καβάλας, Δημόσιες Γεωπονικές Υπηρεσίες, Ομάδες Παραγωγών, Γεωπόνοι της περιοχής). Όμως για να έχουν αποτέλεσμα οι πρωτοβουλίες αυτές, απαραίτητη είναι και η συνεργασία των παραγωγών, οι οποίοι θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά τις υποδείξεις των τοπικών Γεωπόνων και να περιορίσουν στο ελάχιστο τις εντομοκτόνες παρεμβάσεις στις περιοχές που θα γίνεται η εξαπόλυση του φυσικού εχθρού του εντόμου.

Κατά την συζήτηση που ακολούθησε, τονίστηκε το πρόβλημα που αφορά την έλλειψη εγκεκριμένων σκευασμάτων για την καλλιέργεια της ακτινιδιάς και τις δυσμενείς επιπτώσεις που αυτό θα έχει ενδεχομένως στις εξαγωγές μας. Για να λυθεί αυτό το πρόβλημα θα πρέπει οι εταιρίες να προχωρήσουν στην έρευνα και στην υποβολή για αδειοδότηση προς το ΥΠΑΑΤ νέων και υπαρχόντων δραστικών ουσιών για την καλλιέργεια. Επίσης, προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να κινητοποιηθούν και όλοι οι τοπικοί φορείς.

Κλείνοντας την ομιλία, εκφράστηκε η επιθυμία από τους ομιλητές, στο υπό έγκριση ερευνητικό πρόγραμμα που έχουν υποβάλει για την καταπολέμηση του εντόμου *metcalfa pruinosa*, να συμπεριλάβουν και την περιοχή της Καβάλας. Όσο για τα αποτελέσματα και τις εισηγήσεις της ημερίδας θα αναρτηθούν σύντομα στην ιστοσελίδα του παραρτήματος www.geotee-anmak.gr.

Ο Πρόεδρος
του Δ.Σ. του Συλλόγου
Γεωπόνων Καβάλας

Μυστακίδης Ζαφείρης

Ο Πρόεδρος
της Δ.Ε. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε
Παράρτημα Αν. Μακεδονίας

Σωτηριάδης Δημήτριος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ Τ.Θ.1379

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελιδής Θεόδωρος

Καβάλα, 26-07-2011

Αριθ. Πρωτ: 629

Προς: -Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων
Δ/νση Προστασίας Φυτικής
Παραγωγής Τμήμα Γεωργικών
Φαρμάκων
-ΑΣΕΓΕΦ

Κοιν.: -Βουλευτές Καβάλας
-Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
-Γεωτεχνικές υπηρεσίες Π.Ε.
Καβάλας και Περιφέρειας Α.Μ.Θ.
-Ομάδες Παραγωγών
Π.Ε.Καβάλας και Ξάνθης
-ΕΣΥΦ
-Γεωτεχνικό Τύπο
-Μέλη του παραρτήματος

Θέμα: «Χορήγηση κατ' εξαίρεση άδειας χρήσης σκευασμάτων για την καταπολέμηση του εντόμου *Metcalfa pruinosa* στην ακτινιδιά»

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Παράρτημα Ανατολικής ως ο θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας σε θέματα αγροτικής παραγωγής στην περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας παρακολουθεί μέσω των μελών του την πορεία όλων των αγροτικών καλλιεργειών της Ανατολικής Μακεδονίας. Τη φετινή χρονιά έχουμε την ατυχία να παρουσιάζεται ιδιαίτερη έξαρση της προσβολής της ακτινιδιάς από το έντομο *Metcalfa pruinosa* προκαλώντας σοβαρές ζημιές στην καλλιέργεια, τόσο ποσοτικές όσο και ποιοτικές.

Η καλλιέργεια της ακτινιδιάς είναι μια δυναμική και εξαγωγίμη καλλιέργεια στην περιοχή μας που αφήνει ικανοποιητικό εισόδημα στους καλλιεργητές της, η δε έκταση της εκτείνεται πέραν των 10.000 στρεμμάτων στην περιοχή του Νέστου. Τα τελευταία χρόνια όμως ζημιώνεται σοβαρά από το εν λόγω έντομο απειλώντας άμεσα τις εξαγωγές του προϊόντος. Το έντομο αυτό παρουσιάστηκε στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην περιοχή του Νέστου τα τελευταία χρόνια, όπου βρήκε ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης σε μια περιοχή που ευδοκίμει και η καλλιέργεια της ακτινιδιάς. Αναγνωρίζοντας το πρόβλημα, το Επιμελητήριο μας είχε διοργανώσει ενημερωτική ημερίδα στη Χρυσούπολη φέτος στις 3 Μαρτίου σε συνεργασία με το Σύλλογο Γεωπόνων Καβάλας προκειμένου να ενημερώσει τους παραγωγούς της περιοχής.

Στην ημερίδα αυτή είχε αναδειχθεί το γεγονός της έλλειψης εγκεκριμένων σκευασμάτων για την καταπολέμηση του εντόμου στην ακτινιδιά και της αυξανόμενης εξάπλωσης του εντόμου στην περιοχή.

Τη φετινή χρονιά έγιναν συντονισμένες προσπάθειες από Γεωπόνους της περιοχής (του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα) ώστε να μεταφερθεί και να εγκατασταθεί ο κυριότερος φυσικός εχθρός του εντόμου και συγκεκριμένα το *Neodryinus typhlogybae*. Οι προσπάθειες αυτές ήταν επιτυχείς αλλά για να αποδώσουν και να έχουν κάποιο αποτέλεσμα χρειάζεται να επαναληφθούν και τα επόμενα έτη (και τουλάχιστον για μια 5ετία). Την κατάσταση επιδείνωσαν περαιτέρω οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες που επικράτησαν στην περιοχή μας για την ανάπτυξη του εντόμου (συχνές ανοιξιότικες και καλοκαιρινές βροχές), οι οποίες οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα την αύξηση του πληθυσμού του εντόμου.

Στην προσπάθεια αυτή καταπολέμησης του εντόμου, πέρσι, είχε ζητηθεί και είχε δοθεί από το υπουργείο, κατ' εξαίρεση, έγκριση χρήσης στην ακτινιδιά 2 σκευάσματος, τα οποία από πειράματα που είχαν γίνει στην περιοχή είχαν ικανοποιητικά αποτελέσματα στην καταπολέμηση του εντόμου. Συγκεκριμένα, η άδεια αυτή είχε δοθεί σε κάθε ομάδα παραγωγών ξεχωριστά για 120 ημέρες. Πρόκειται για τα σκευάσματα με εμπορικά ονόματα Trebon και Reldan και με δραστικές ουσίες τις Etofenprox και Chlorpyrifos-methyl αντίστοιχα. Τα 2 αυτά σκευάσματα έχουν άδεια έγκρισης χρήσης σε πληθώρα άλλων καλλιεργειών ενώ όσον αφορά την ακτινιδιά έχουν άδεια χρήσης σε άλλες χώρες της Ε.Ε.. Συνεπώς, υπάρχουν εγκεκριμένα όρια ανωτάτων υπολειμμάτων (MRLS) για τις συγκεκριμένες δραστικές ουσίες τόσο στην Ε.Ε. όσο και στη Ρωσία που αποτελούν τους μεγαλύτερους εξαγωγικούς προορισμούς του προϊόντος. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι για φέτος οι ομάδες παραγωγών έχουν ήδη καταθέσει αιτήσεις για χορήγηση κατ' εξαίρεση άδεια χρήσης των 2 σκευασμάτων.

Δεδομένου του γεγονότος της υψηλής και πρωϊμότερης χρονικά έξαρσης της προσβολής του εντόμου (παρουσιάζονται φέτος μεγάλες ζημιές ένα μήνα νωρίτερα από το συνηθισμένο) και του γεγονότος ότι ο ΑΣΕΓΕΦ (σύμφωνα με πληροφορίες) θα συνεδριάσει περί τα τέλη Αυγούστου, **ζητάμε την άμεση χορήγηση κατ' εξαίρεση προσωρινής άδειας χρήσης τουλάχιστον για τα εν λόγω σκευάσματα ή και για κάποια άλλα που πληρούν τις σύμφωνα με την νομοθεσία προϋποθέσεις και καταπολεμούν αποτελεσματικά το εν λόγω έντομο.** Σε διαφορετική περίπτωση ενδεχόμενη καθυστέρηση, θα θέσει σε κίνδυνο μια δυναμική

και εξαγωγήμη καλλιέργεια με ενδεχόμενα καταστροφικά αποτελέσματα, προκαλώντας δυσμενέστατες συνέπειες στο εισόδημα των παραγωγών της περιοχής του Νέστου, όπου δραστηριοποιούνται και πληθώρα εξαγωγικών φορέων αφήνοντας ικανοποιητικό εισόδημα στην περιοχή. Πέραν αυτού θα ευνοηθούν οι εξαγωγείς ακτινιδίων άλλων ανταγωνιστριών χωρών της Ε.Ε. (π.χ. Ιταλία), όπου υπάρχουν τα ίδια και παρόμοια σκευάσματα για την καταπολέμηση του εντόμου, σε μια εποχή μάλιστα που η χώρα μας για την οικονομική της ανάπτυξη έχει ανάγκη τις εξαγωγές.

Για τη Διοικούσα Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ζαφείρης Μυστακίδης

Κων/νος Στέφος

Θέση εξαπόλυσης του φυσικού εχθρού του *M. pruinosa* στην περιοχή Λιτοχώρου Πιερίας

Επιμέλεια σύνταξης: Δρ Ζ. Δ. Ζαρταλούδης Εντομολόγος Ι.Π.Φ.Θ.

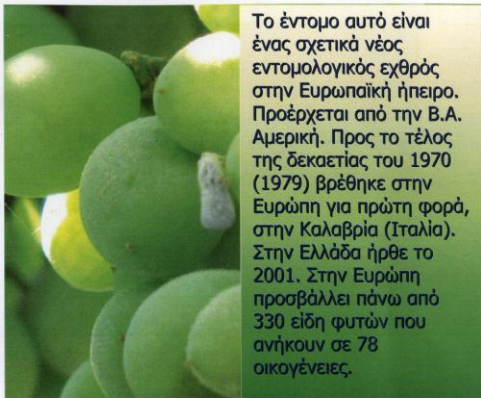
Ένα νέο πολυφάγο είδος

εχθρός της ακτινιδιάς

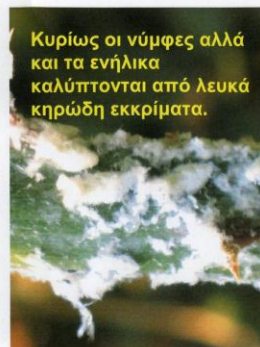
Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Θεσσαλονίκης

Το έντομο αυτό είναι ένας σχετικά νέος εντομολογικός εχθρός στην Ευρωπαϊκή ήπειρο. Προέρχεται από την Β.Α. Αμερική. Προς το τέλος της δεκαετίας του 1970 (1979) βρέθηκε στην Ευρώπη για πρώτη φορά, στην Καλαβρία (Ιταλία). Στην Ελλάδα ήρθε το 2001. Στην Ευρώπη προσβάλλει πάνω από 330 είδη φυτών που ανήκουν σε 78 οικογένειες.

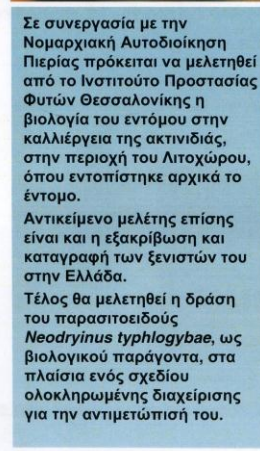
Οι νύμφες του είναι μικρότερες και το μέγεθός τους εξαρτάται από το στάδιο ανάπτυξής τους.

Κυρίως οι νύμφες αλλά και τα ενήλικα καλύπτονται από λευκά κηρώδη εκκρίματα.

Μεγάλες ποσότητες μελιτώδων διαφανών απεκκριμάτων αποβάλλουν κυρίως τα ενήλικα.

Σε συνεργασία με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πιερίας πρόκειται να μελετηθεί από το Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Θεσσαλονίκης η βιολογία του εντόμου στην καλλιέργεια της ακτινιδιάς, στην περιοχή του Λιτοχώρου, όπου εντοπίστηκε αρχικά το έντομο.

Αντικείμενο μελέτης επίσης είναι και η εξακρίβωση και καταγραφή των ξενιστών του στην Ελλάδα.

Τέλος θα μελετηθεί η δράση του παρασιτοειδούς *Neodryinus typhlogybae*, ως βιολογικού παράγοντα, στα πλαίσια ενός σχεδίου ολοκληρωμένης διαχείρισης για την αντιμετώπισή του.

Το παρασιτοειδές *Neodryinus typhlogybae* τοποθετεί το αυγό του στο σώμα της νύμφης του *M. pruinosa*.

Παρασιτισμένη νύμφη του *M. pruinosa* σε φύλλο συκιάς

Λιτόχωρο Νοέμβριος 2008